

› Note 9 - 12 Faste noteopplysninger om lån, avdrag, pensjon og andre forpliktelser

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2023	Kommune-kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	1 162 685 372	0	0	0
Lån til andres investeringer	0	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0	0
Lån til videreutlån	71 697 320	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	1 234 382 692	0		
Herav finansielle leieavtaler	0	0		
Lån som forfaller i 2024	383 020 000	0		
Herav lån som må refinansieres	383 020 000	0		
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld	Gj.sn.		
	31. 12. 2023	rente		
Langsiktig gjeld med fast rente:	550 000 000	0,00 %		
Langsiktig gjeld med flytende rente:	684 382 692	4,10 %		

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\begin{aligned} & \text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret} \\ & \text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret} \end{aligned} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2023	2022
Sum avskrivninger i året	39 615 133	40 650 428
Sum lånegjeld pr 1.1.	1 187 691 644	1 130 630 373
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	971 108 718	1 057 346 046
Bergnet minimumsavdrag	41 439 479	37 789 707
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	41 439 479	37 789 707
Avvik	-	-

Ved eventuell endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag fra 2019 til 2020, skal virkningen av dette opplyses.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2023	2022
Mottatte avdrag på startlån	8 771 499	5 359 687
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	3 164 354	14 338 718
Avsetning til/bruk av avdragsfond	4 462 904	2 288 132
Saldo avdragsfond 31.12.	29 007 484	24 544 581

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2023	2022
Innestående på premiefond 01.01.	7 985 197	7 985 197
Tilført premiefondet i løpet av året	36 155 675	24 343 790
Bruk av premiefondet i løpet av året	36 155 675	24 343 790
Innestående på premiefond 31.12.	7 985 197	7 985 197

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2020 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 2 314 873 lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %	3,50 %	

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden			KLP	SPK	Andre
Diskonteringsrente			3,50 %	3,50 %	
Forventet årlig lønnsvekst			2,48 %	2,48 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering			2,48 %	2,48 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	36 454 179	34 261 721
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	25 028 538	20 241 869
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-25 551 995	-21 928 512
Adminstrasjonskostnad	1 830 988	1 637 993
Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	37 761 710	34 213 071
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	48 884 564	55 140 553
Årets premieavvik (B-A)	11 122 854	20 927 482
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2023	2022
Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	49 027 797	55 140 553
Årets premieavvik	-11 122 854	19 645 559
Amortisering av tidligere års premieavvik	7 845 941	5 623 847
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	45 750 884	80 409 959
Pensjonstrekk ansatte	6 705 379	6 358 873
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	39 045 505	74 051 086
Akkumulert premieavvik	2023	2022
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	36 066 674	20 763 040
Årets premieavvik	11 122 854	20 927 481
Sum amortisert premieavvik dette året	-7 845 941	-5 623 847
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	39 343 587	36 066 674
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	5 547 442	5 085 398
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.gavgift	44 891 029	41 152 072
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2023	2022
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	690 303 576	676 480 294
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	6 229 403	-12 445 513
Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Årets pensjonsopptjening	36 454 179	34 261 721
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	25 028 538	20 241 869
Utbetalinger	-22 275 900	-28 234 795
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	735 739 796	690 303 576
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	669 867 618	627 894 105

Pensjonskostnad og premieavvik	2023	2022
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	11 812 056	36 996 267
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	48 884 564	55 140 553
Administrasjonskostnad/rentegaranti		
Utbetalinger	-22 275 900	-28 234 795
Forventet avkastning	-25 551 995	-21 928 512
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	682 736 343	669 867 618
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	53 003 453	20 435 958
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	7 473 487	2 881 470

Note 12 Kommunens garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 1.1.	Saldo 31.12.	Tillegg for renter og omkostn. ol.	Godkjenning	Utløper
Giske Omsorgsbustader, Husbanken 13527421	Omsorgsbustader	Kausjon		kr 834 291	kr 667 406			01.07.2027
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 51 91391	Havneområder	Kausjon		kr 313 524	kr 214 431			10.05.2027
I.L. Vigra, SBM 3905 74 89425	Kultur	Kausjon		kr 1 415 374	kr 984 602			09.04.2028
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 47428	Havneområder	Kausjon		kr 85 929	kr 68 429			15.10.2027
Sunnmøre Indremisjon (Dagryr Barnehage), Husbanken 13544599	Barnehager	Kausjon		kr 434 874	kr 355 806			01.04.2028
Stiftelsen Bergtun omsorgsbustader, Nordea	Omsorgsbustader	Kausjon		kr 3 745 790	kr -			
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 40466	Havneområder	Kausjon		kr 500 000	kr 450 000			30.07.2032
I.L. Valder, SBM 3905 72 98514	Kultur	Kausjon		kr 4 678 236	kr 4 426 745			01.10.2035
Skjong barnehage, Husbanken 13500611	Barnehager	Kausjon		kr 1 895 550	kr 1 732 857			01.08.2041
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 52 29682	Havneområder	Kausjon		kr 950 000	kr 900 000			27.09.2041
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 52 47710	Havneområder	Kausjon		kr 845 000	kr 801 667			24.01.2042
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 54 75489	Havneområder	Kausjon		kr 920 000	kr 881 666			25.11.2046
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 57 11301	Havneområder	Kausjon		kr 284 375	kr 268 125			15.06.2040
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 57 11263	Havneområder	Kausjon		kr 458 333	kr 441 666			15.06.2050
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 58 72887	Havneområder	Kausjon		kr 975 000	kr 950 000			15.09.2061
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 59 03057	Havneområder	Kausjon		kr 3 412 500	kr 3 325 000			01.12.2061

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 1.1.	Saldo 31.12.	Tillegg for renter og omkostn ol.	Godkjenning	Utløper
Sum garantiansvar				kr 21 748 776	kr 16 468 400			

Hvis en garanti er innfridd eller det er sannsynlig at en garanti må innfris, skal det opplyses om hvilken garanti det gjelder og innfrielsesbeløpet. Hvis det er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling, gis også opplysninger om ev. virkninger på senere års regnskap/budsjett som følge av innfrielsen.

Dersom det er sannsynlig at kommunen må innfri garantier, skal gis det noteopplysninger i samsvar med KRS nr. 7